

WEBBPROGRAMMERING MODUL 7 — DATABASHANTERING

Mahmud Al Hakim mahmud@alhakim.se

VAD ÄR EN DATABAS?

"En databas (tidigare databank) är en samling information som är organiserad på ett sådant sätt att det är lätt att söka efter och hämta enskilda bitar information, samt ofta även att ändra informationen.

Ordet databas kan beteckna informationen som finns lagrad, eller den programvara (databashanterare) som förstår att tolka den ofta mycket komplexa datastrukturen som lagras på hårddisken.

Databaser nås via ett s.k. gränssnitt."

Källa: https://sv.wikipedia.org/wiki/Databas

PAGINAS IT-ORDBOK

HTTP://ITORD.PAGINA.SE/DEFAULT.ASP?ID=1276

En databas är en samling information som organiserats så att ett dataprogram snabbt kan hitta önskade data.

En databas är ett elektroniskt kortregister.

Traditionella databaser organiseras i fält, poster och filer. Ett fält är en enskild datamängd, en post är en uppsättning sammanhörande fält och en fil är en samling poster.

En enkel telefonkatalog kan jämföras med en fil. Den innehåller en lista med poster som var och en innehåller tre fält: namn, adress och telefonnummer.

För att hantera informationen i en databas används ett databashanteringssystem (Database Management System, DBMS). Detta är en samling program för att lägga in, organisera och hämta ut data i en databas.

Uttrycket databas används numera oftast för att beteckna ett helt databashanteringssystem.

RELATIONSDATABASER

En relationsdatabas är en databas där information ("data") är organiserad i **relationer** (även kallade **tabeller**).

Termen "relationsdatabas" definierades ursprungligen 1969 av Edgar Codd på IBM.

Källa: https://sv.wikipedia.org/wiki/Relationsdatabas

Bildkälla: https://en.wikipedia.org/wiki/Edgar F. Codd

EXEMPEL PÅ DATABASHANTERINGSSYSTEM (DBMS)

MS SQL Server www.microsoft.com/sql

Oracle Database www.oracle.com

IBM DB2 www.ibm.com/db2

MySQL www.mysql.com

MariaDB

https://mariadb.org/

Tips:

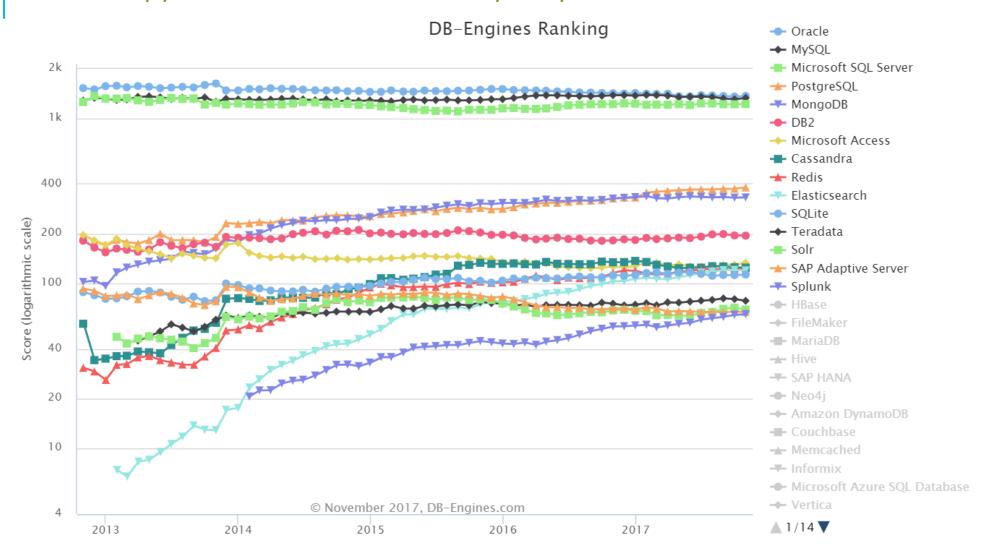

DB-ENGINES RANKING HTTP://DB-ENGINES.COM/EN/RANKING TREND

VAD ÄR MYSQL?

MySQL är en databashanterare. Den använder sig av frågespråket SQL.

MySQL är fri programvara, licensierad under GNU General Public License.

Programmet skrevs och underhölls före 2008 av det svenska företaget MySQL AB i Uppsala. De sålde support och servicekontrakt såväl som kommersiella licensierade kopior av MySQL.

Programmets huvudsakliga utvecklare var finlandssvenske Michael Widenius och David Axmark. Grundarna arbetar numera med MariaDB.

2008 köptes MySQL AB av Sun Microsystems för en miljard dollar och den 27 januari 2010 köptes Sun upp av Oracle för 8,5 miljarder amerikanska dollar.

VAD ÄR MARIADB?

MariaDB är en fortsatt utvecklad gren av MySQL.

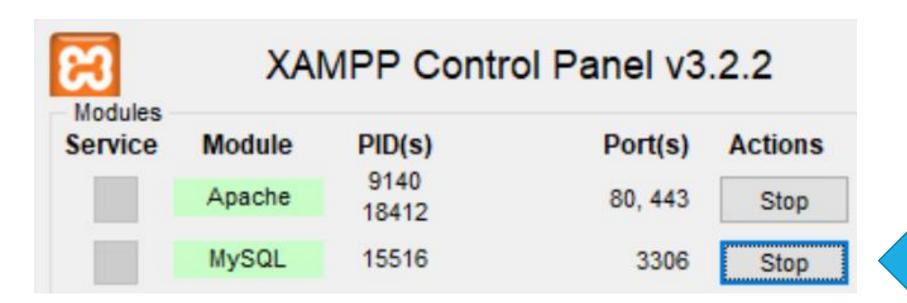
Programkoden går under GNU General Public License, i motsats till den numera Oracle-ägda MySQL, där uppdateringar skyddas i allt större utsträckning genom upphovsrätt.

Bakgrunden är att Oracle inte verkar ha några planer för MySQL's framtida livscykel.

Bakom MariaDB står de ursprungliga skaparna till MySQL, Michael Widenius, David Axmark och Allan Larsson.

Källa: https://sv.wikipedia.org/wiki/MariaDB

STARTA MYSQL/MARIADB

VAD ÄR SQL?

SQL står för Structured Query Language.

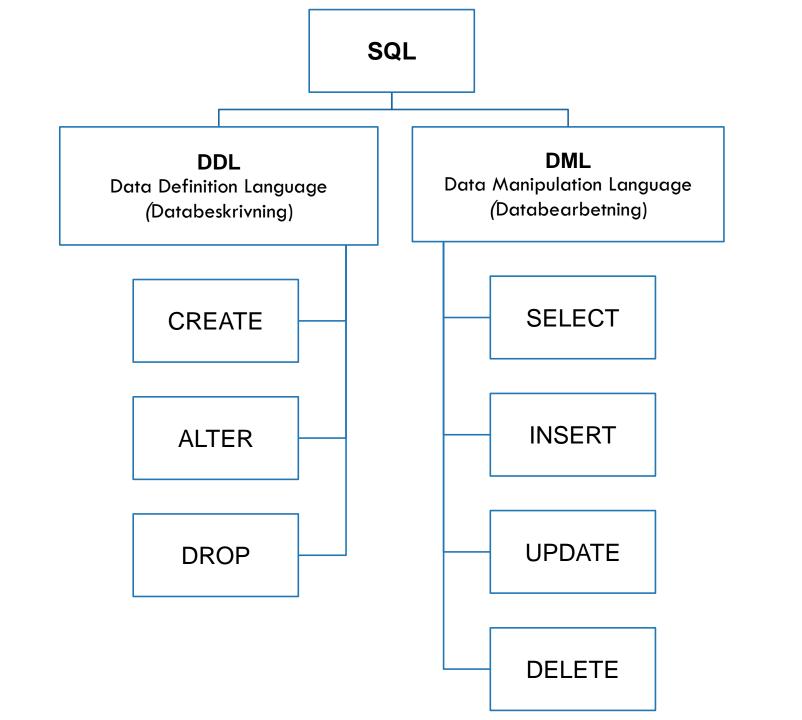
Under 1970 utvecklade IBM "Structured English Query Language" (SEQUEL).

SEQUEL byttes senare ut mot SQL eftersom 'SEQUEL' var ett varumärke.

SQL är ett standardiserat frågespråk för att hämta och modifiera data i en relationsdatabas.

Ett frågespråk är ett språk som man använder för att ställa frågor till en databashanterare, dvs göra sökningar i en databas.

SQL kan även användas för att ändra strukturen på databasen t.ex. lägga till och ta bort tabeller.

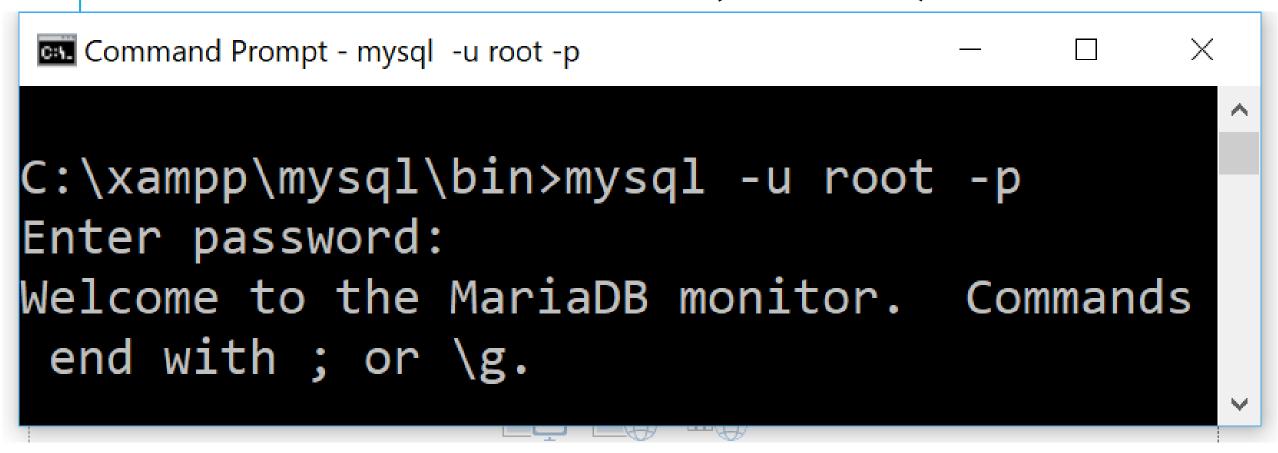
SQL SYNTAX

SQL-frågor består av ett antal satser (statements).

SQL är INTE "Case Sensitive".

SQL KOMMANDON skrivs vanligtvis i VERSALER.

LOGGA IN I MYSQL CONSOLE (MONITOR)

VISA ALLA DATABASER MED KOMMANDOT SHOW DATABASES;

```
Command Prompt - mysql
MariaDB [(none)]> show databases;
  Database
  information_schema
  test
2 rows in set (0.00 sec)
MariaDB [(none)]>
```

NÅGRA VANLIGA KOMMANDON

CREATE DATABASE TestDatabas;

USE TestDB;

CREATE TABLE TestTabell(id INT);

SHOW TABLES;

INSERT INTO TestTabell VALUES(1), (2), (3);

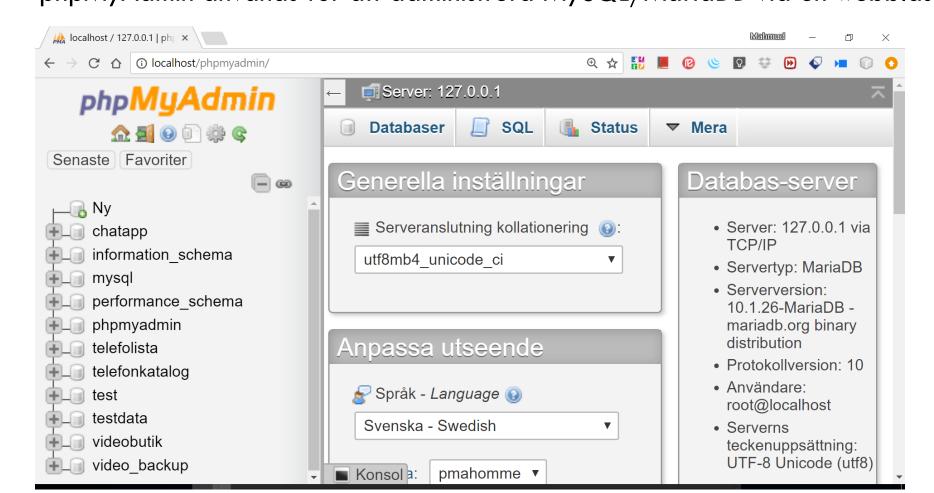
SELECT * FROM TestTabell;

DROP DATABASE TestDatabas;

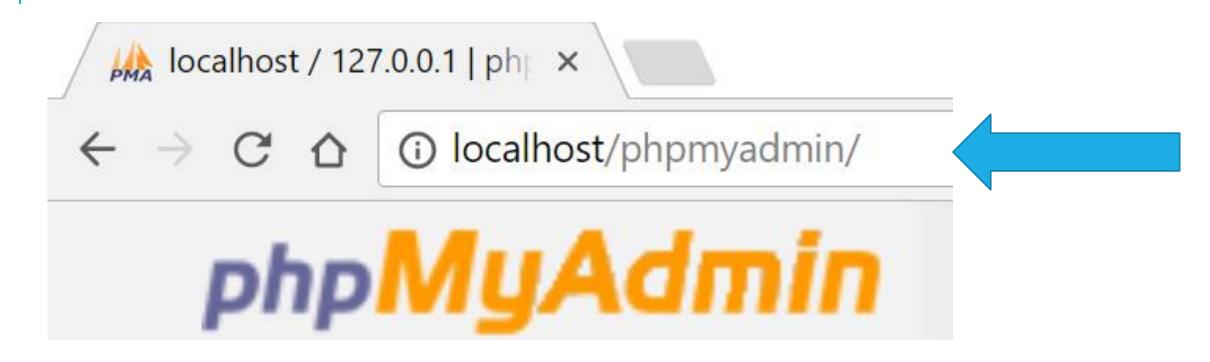
Testa dessa satser direkt i MySQL Console Mer SQL senare i kursen.

phpMyAdmin

phpMyAdmin är en grafisk webbapplikation skrivet i PHP. phpMyAdmin används för att administrera MySQL/MariaDB via en webbläsare.

STARTA PHPMYADMIN LOKALT

EN PRAKTISK ÖVNING

Vi ska utveckla en databasbaserad telefonlista

Steg 1

Databasdesign (grunden till alla webbapplikationer)

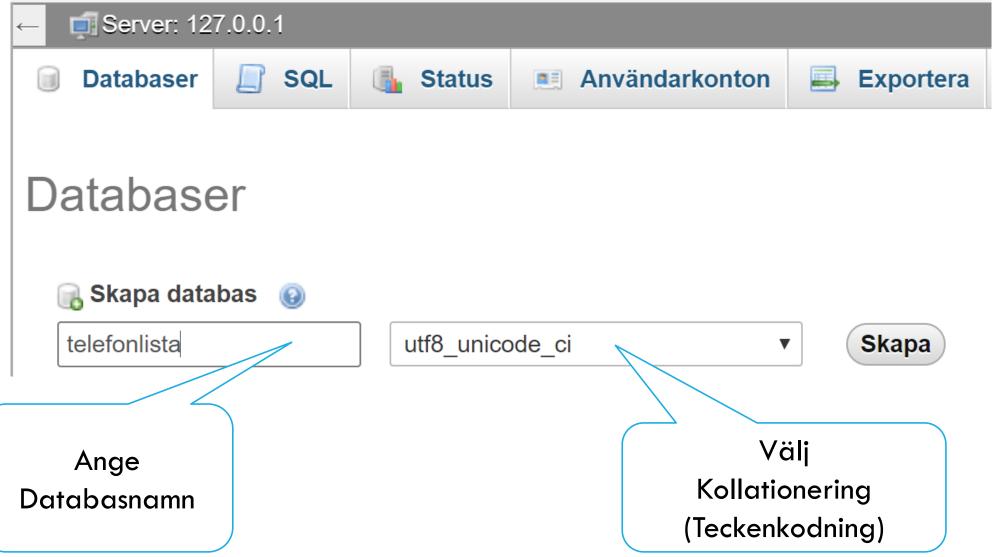
Steg 2

Användargränssnitt (Frontend)

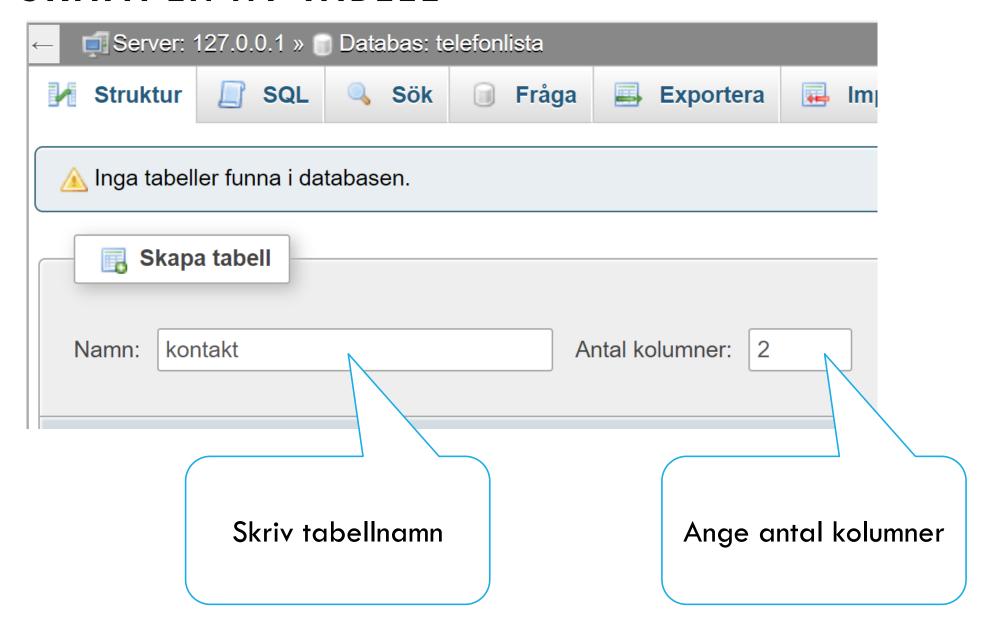
Steg 3

Databaskopplingar (Backend)

STEG 1 — DATABASDESIGN

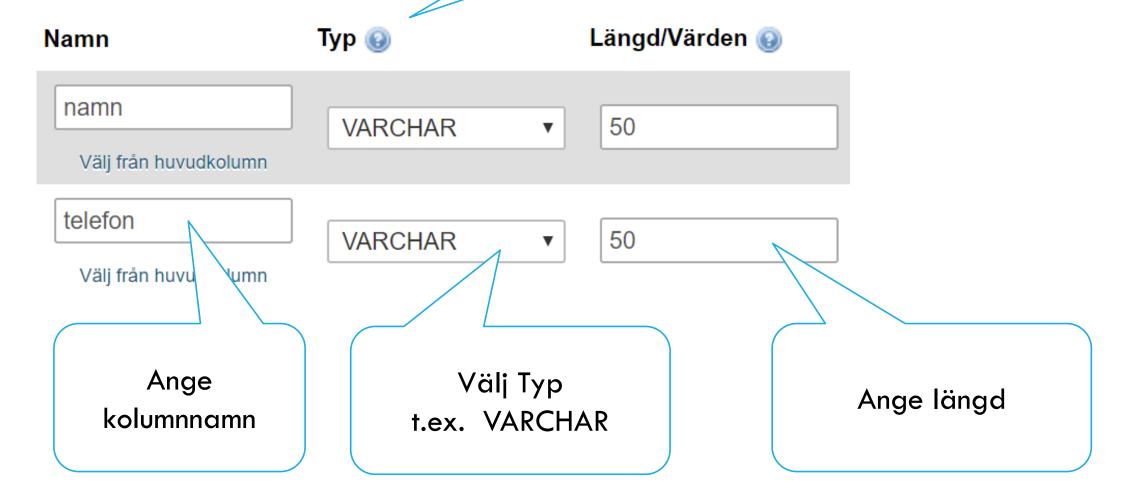

SKAPA EN NY TABELL

TABELLSTRUKTUR

Klicka här för mer info om datatyper

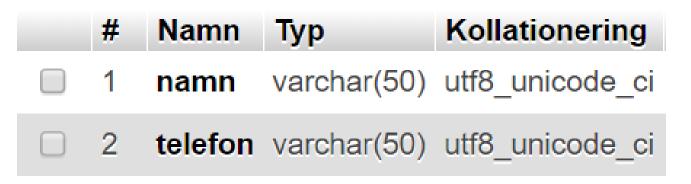

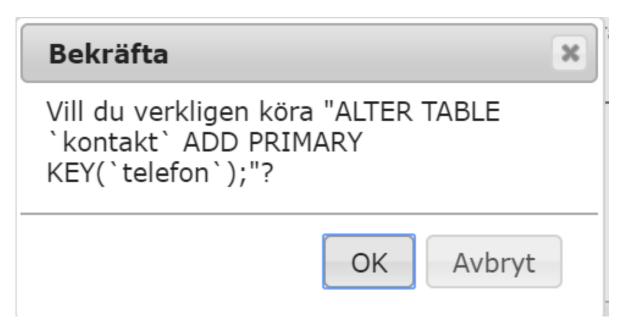
PRIMÄRNYCKEL (PRIMARY KEY)

En primärnyckel är en kolumn, eller en kombination av kolumner, som alltid har ett unikt värde för varje rad i tabellen.

Om det finns flera möjliga primärnycklar säger man att man har flera kandidatnycklar, och man väljer en av dem som primärnyckel.

LÄGG TILL EN PRIMÄRNYCKEL

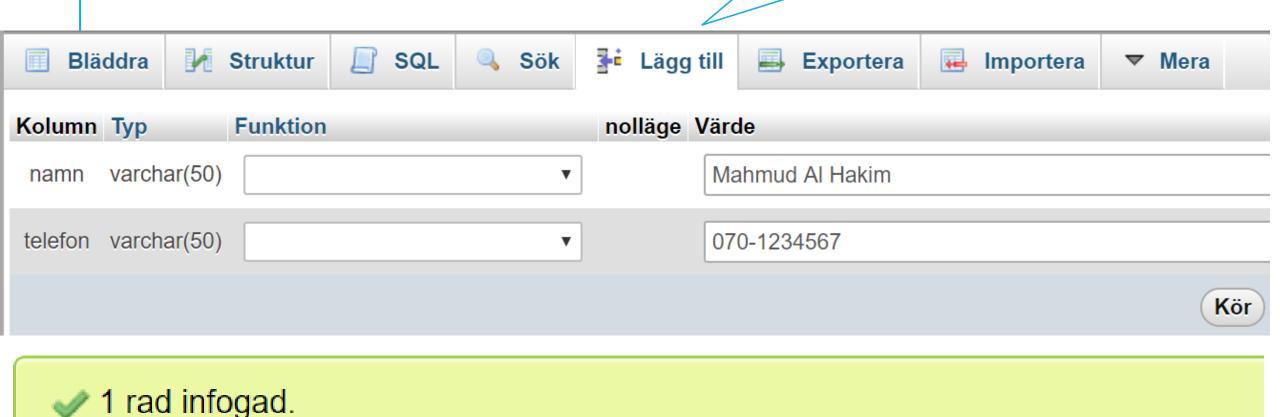

Klicka på **Primär** på fältet telefon

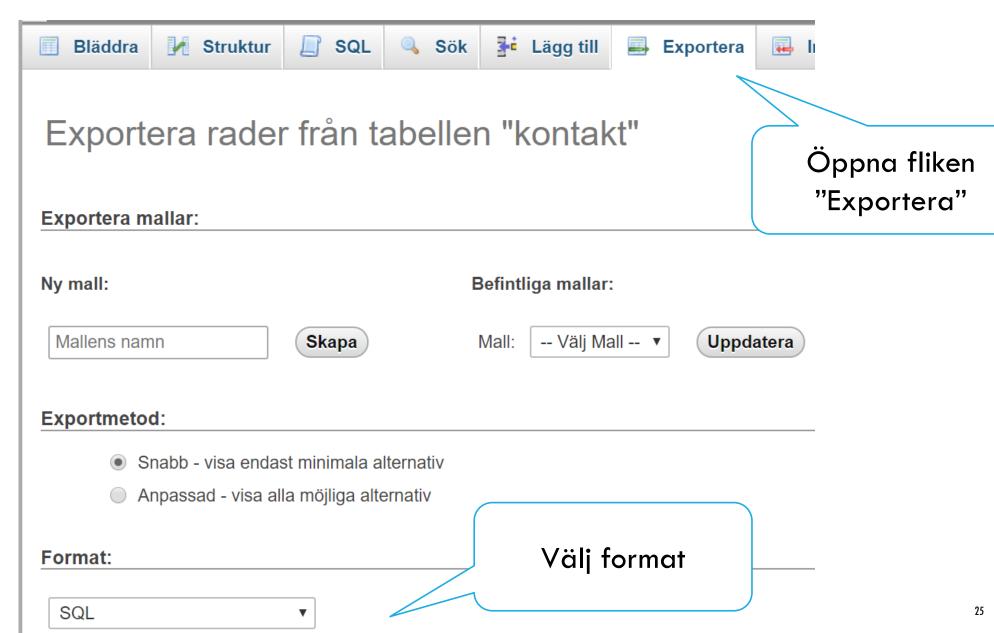
LÄGG TILL DATA

Fyll i värden under fliken Lägg till

INSERT INTO `kontakt` (`namn`, `telefon`) VALUES ('Mahmud Al Hakim', '070-1234567');

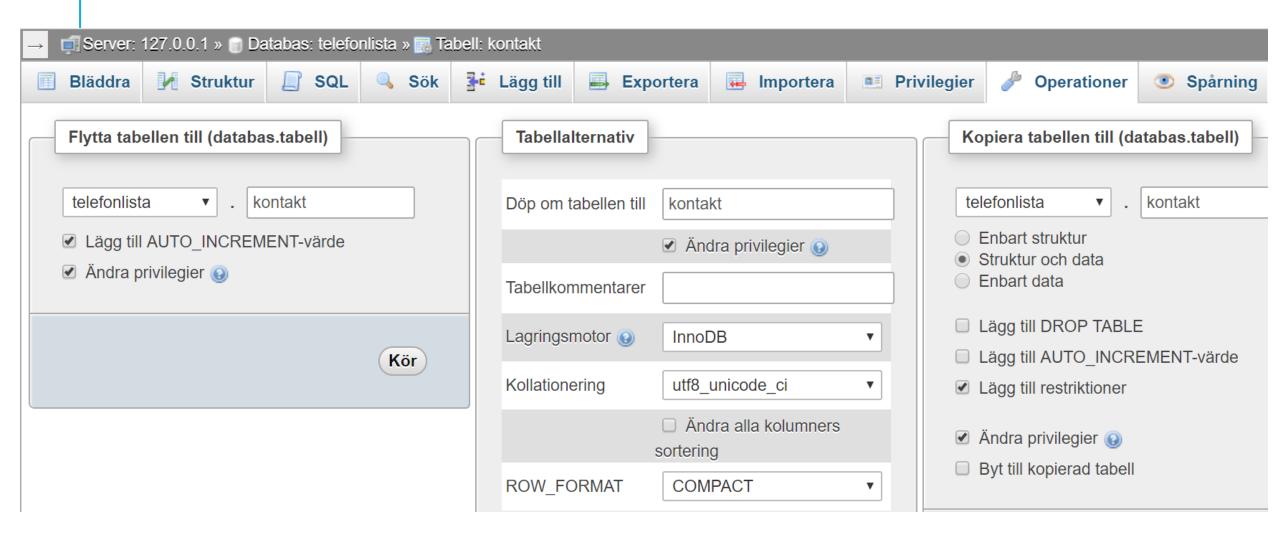
EXPORTERA

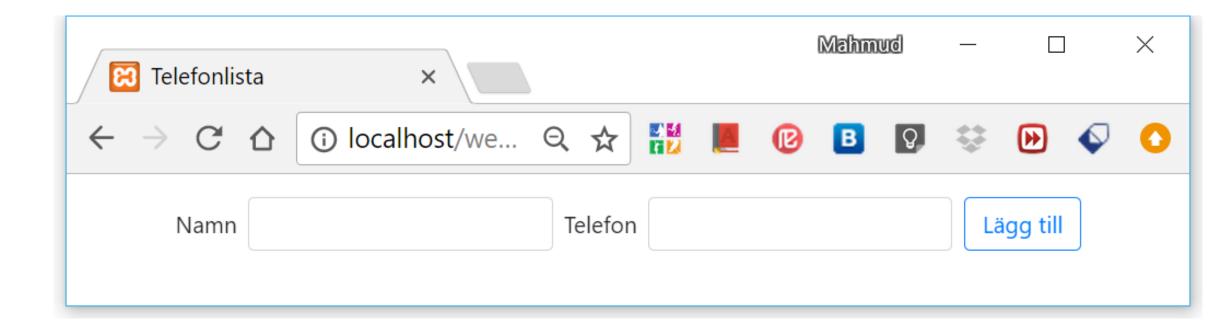
SQL-FIL — EXEMPEL

```
CREATE TABLE `kontakt` (
 `namn` varchar(50) COLLATE utf8 unicode ci NOT NULL,
 `telefon` varchar(50) COLLATE utf8 unicode ci NOT NULL
 ) ENGINE=InnoDB DEFAULT CHARSET=utf8 COLLATE=utf8 unicode ci;
INSERT INTO `kontakt` (`namn`, `telefon`) VALUES
 ('Mahmud Al Hakim', '070-1234567');
 ALTER TABLE `kontakt`
 ADD PRIMARY KEY (`telefon`);
 COMMIT;
```

FLERA OPERATIONER

STEG 2: ARBETA MED FRONTEND SKAPA ETT ANVÄNDARGRÄNSSNITT (GUI)

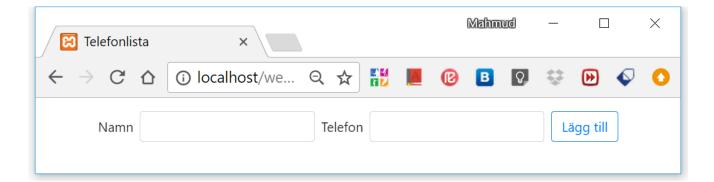
FILEN INDEX.PHP

```
<body class="container">
<form class="form-inline my-3" method="post" action="insert.php" >
<label for="name">Namn </label>
<input type="text" class="form-control mx-2" id="name" name="name">
<label for="telefon">Telefon </label>
<input type="text" class="form-control mx-2" id="telefon" name="telefon">
<button type="submit" class="btn btn-outline-primary">Lägg till</button>
</form>
</body>
```

STEG 3 — DATABASKOMMUNIKATION

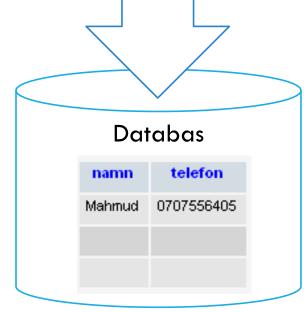
Data paketeras med hjälp av metoden post och skickas vidare till filen insert.php

method="post" action="insert.php"

Filen insert.php

PHP-Skript loggar in i databasen och skickar data via SQL

FILEN INSERT.PHP — LOGGA IN I DATABASEN

```
<?php
$dbHost = "localhost" ;
$dbUser = "root" ;
dPWd = "";
$dbName = "telefonlista" ;
$connection =
mysqli_connect($dbHost, $dbUser, $dbPwd,$dbName)
or die("Fel vid connect");
// Lägg till denna rad för att lösa problem med svenska tecken.
mysqli set charset($connection, "utf8");
```

FILEN INSERT.PHP — SAMLA IN DATA VIA POST OCH SKICKA VIDARE TILL DATABASEN MED SQL

```
$namn = $_POST['name'];
$telefon = $_POST['telefon'];
$sql= "INSERT INTO kontakt VALUES ('$namn', '$telefon')";
mysqli_query($connection, $sql)
or die(mysqli_error($connection));
echo "$namn har nu lagts till telefonlistan";
?>
```

ATT HÄMTA DATA FRÅN DATABASEN

```
$query = "SELECT * FROM kontakt";
$table = mysqli_query($connection,$query)
or die(mysqli error($connection));
echo "";
echo "NamnTelefon";
while($row = $table->fetch_assoc()){
   echo "" . $row['namn'] . "";
   echo "" . $row['telefon'] . "";
echo "";
?>
```

ÖVNING

Lägg till flera fält i databasen, uppdatera gränssnittet och dina php-skript.

Exempel på extra fält

- E-post
- Adress

WEBBTJÄNSTER

Webbtjänster (Web services) betecknar webbaserade datorprogram som kommunicerar och samarbetar dynamiskt med andra webbtjänster på samma vis som en människa kan surfa till olika webbsidor.

För att skicka data mellan applikationerna används protokollet HTTP.

För att beskriva applikationernas gränssnitt används XML eller JSON.

XML — EXTENSIBLE MARKUP LANGUAGE

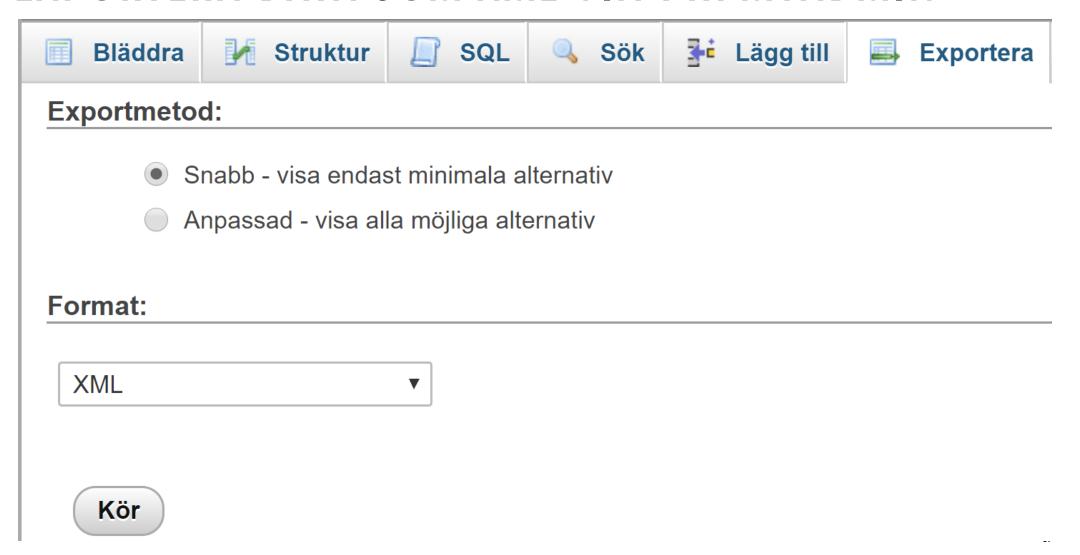
XML är ett märkspråk som är baserat på SGML "Standard Generalized Markup Language".

Med hjälp av XML kan du definiera egna taggar, vilket ger bättre sammanhang och struktur.

XML kan lagra data i textformat som är läsbart för människor samt ger stöd för att beskriva format för data som skall utbytas.

Ett välutformat XML-dokument kan tolkas av olika verktyg och applikationer.

EXPORTERA DATA SOM XML VIA PHPMYADMIN

XML — EXEMPEL

```
<!--
- Databas: 'telefonlista'
-->
<database name="telefonlista">
<!-- Tabell kontakt -->
<column name="namn">Mahmud Al Hakim</column>
<column name="telefon">070-1234567</column>
</database>
```

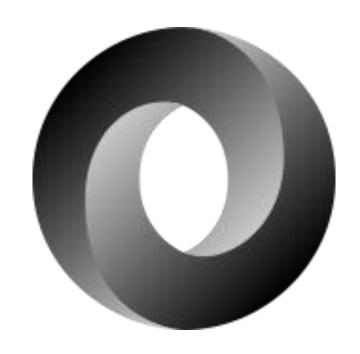
JSON

JSON står för JavaScript Object Notation.

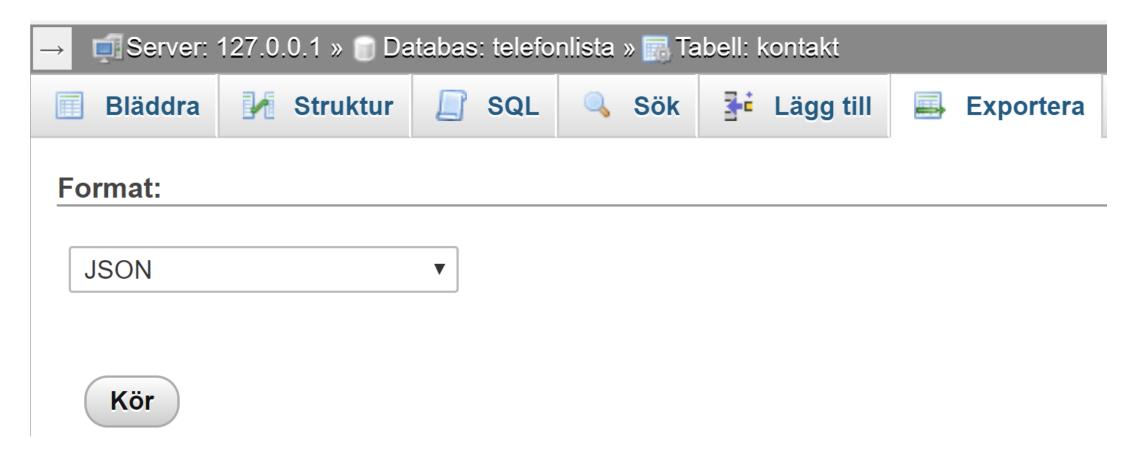
JSON är ett kompakt, textbaserat format som används för att utbyta data.

JSON är ett mindre utrymmeskrävande alternativ till XML.

OBS! JSON är enbart ett format för data. JSON säger inget om hur data ska presenteras för användaren.

EXPORTERA DATA SOM JSON VIA PHPMYADMIN

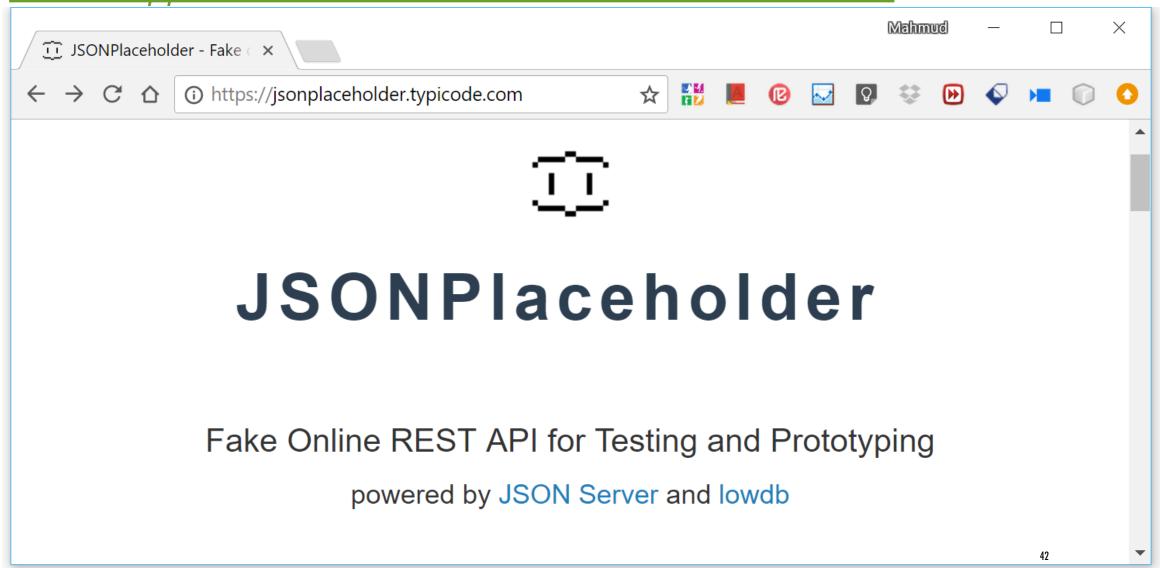

JSON — EXEMPEL

```
"type": "table",
"name": "kontakt",
"database": "telefonlista",
"data": [
       "namn": "Mahmud Al Hakim",
       "telefon": "070-1234567"
```

ARBETA MED JSON

HTTPS://JSONPLACEHOLDER.TYPICODE.COM

ARBETA MED JSON VIA PHP

```
<?php // Hämta en lista i JSON-format</pre>
$data = file get contents("https://jsonplaceholder.typicode.com/users");
echo "$data"; // Skriv ut allt
// Konvertera till en array med funktionen json_decode.
// Argumentet true skapar en associativ array (med key och value)
$array = json decode($data, true);
// Välj data att visa
 foreach ($array as $key => $value) {
echo $value['name'] . ", ";
 echo $value['email'] . "<br><strong>" ;
 echo $value['address']['city'] . "</strong><br>" ;
```

SKAPA EGNA JSON-FILER FRÅN EN DATABAS

```
$query = "SELECT * FROM kontakt";
$table = mysqli_query($connection,$query)
or die(mysqli error($connection));
// Skapa en temporär array
$tempArray = array();;
while($row = $table->fetch_assoc()){
   $tempArray[] = $row;
// Skapa en JSON-string
$json_string = json_encode($tempArray, JSON PRETTY PRINT);
echo " $json string ";
```

ARBETA MED FLERA TABELLER I EN RELATIONSDATABAS EN PRAKTISK ÖVNING

Skapa en databas åt en liten videobutik som hyr ut filmer.

Videobutiken har följande tabeller

Kund(Kundnummer, Namn, Gatuadress, Postnummer, Ort)

Film(**FilmID**, Titel, Kategori, Huvudroll, Pris)

Uthyrning(Film, Kund, UtDatum, InDatum)

OBS! Kundnummer oh FilmID är primärnycklar.

Film och Kund i tabellen Uthyrning kallas främmande (sekundära) nycklar.

DATABASDESIGN

Databaser

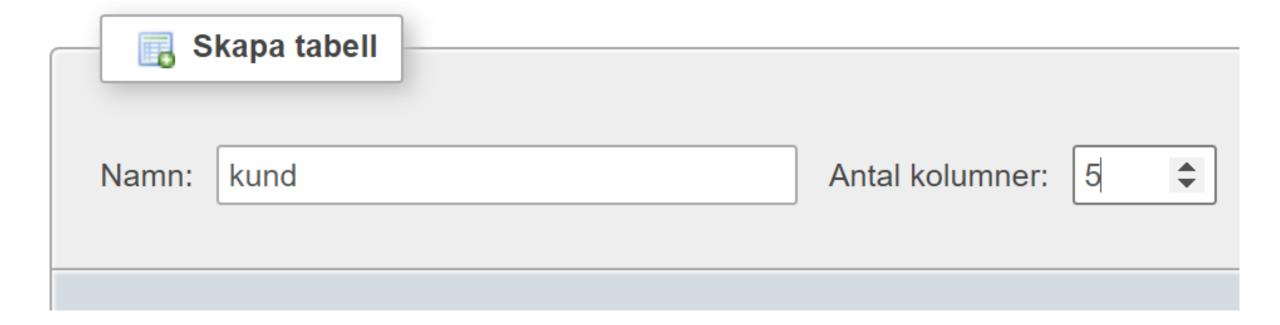

videobutik

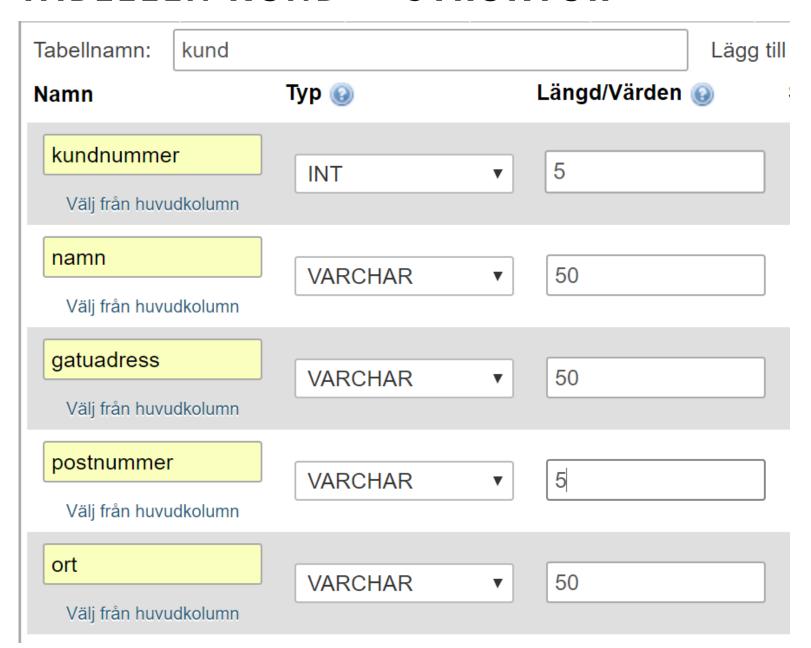
utf8_unicode_ci

Skapa

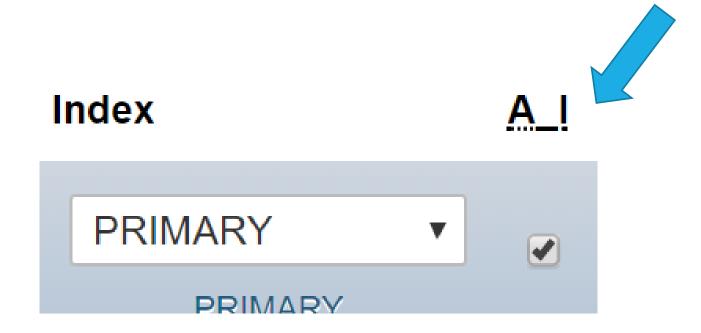
SKAPA TABELLEN KUND

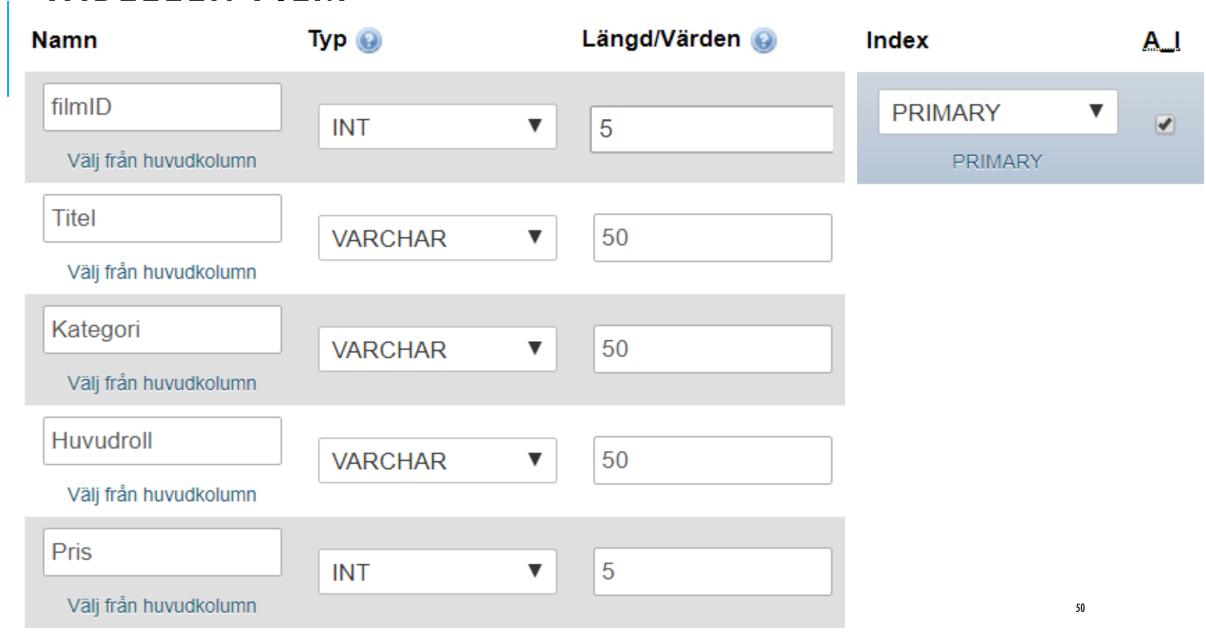
TABELLEN KUND — STRUKTUR

ANGE PRIMÄRNYCKEL OCH AUTO-INCREMENT

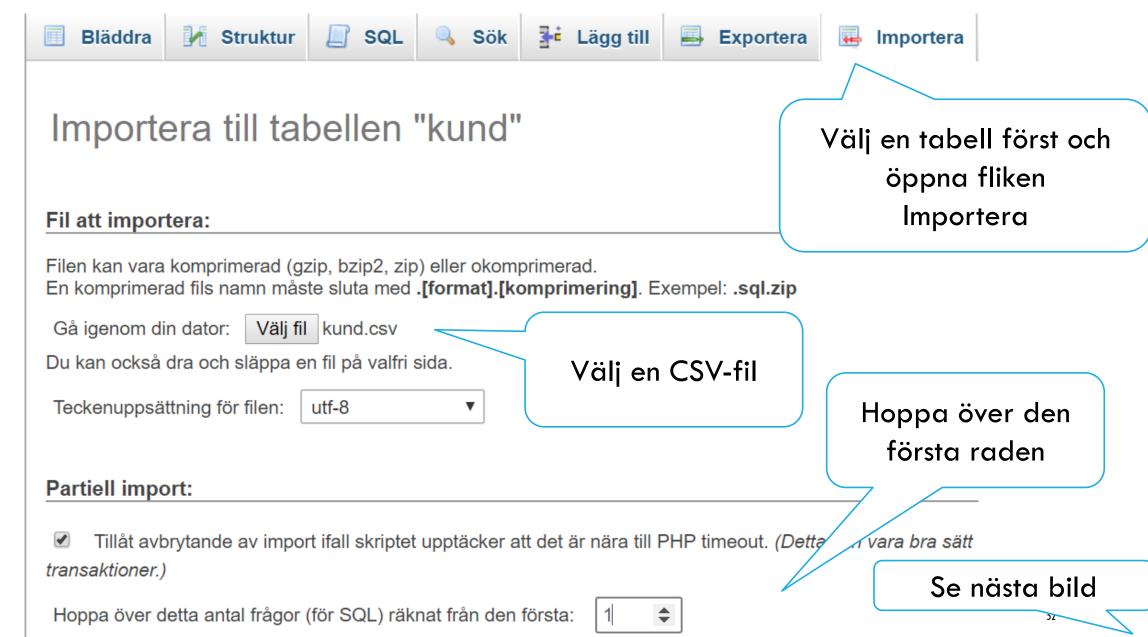
TABELLEN FILM

TABELLEN UTHYRNING

#	Namn	Тур	Kollationering	Attribut	nolläge	Standardvärde
1	Film	int(100)			Nej	Inget
2	Kund	int(100)			Nej	Inget
3	UtDatum	datetime			Nej	CURRENT_TIMESTAMP
4	InDatum	datetime			Nej	Inget

IMPORTERA DATA FRÅN EN CSV-FIL

CSV using LOAD DATA

Välj CSV using LOAD DATA (Detta är ett MySQL-kommando)

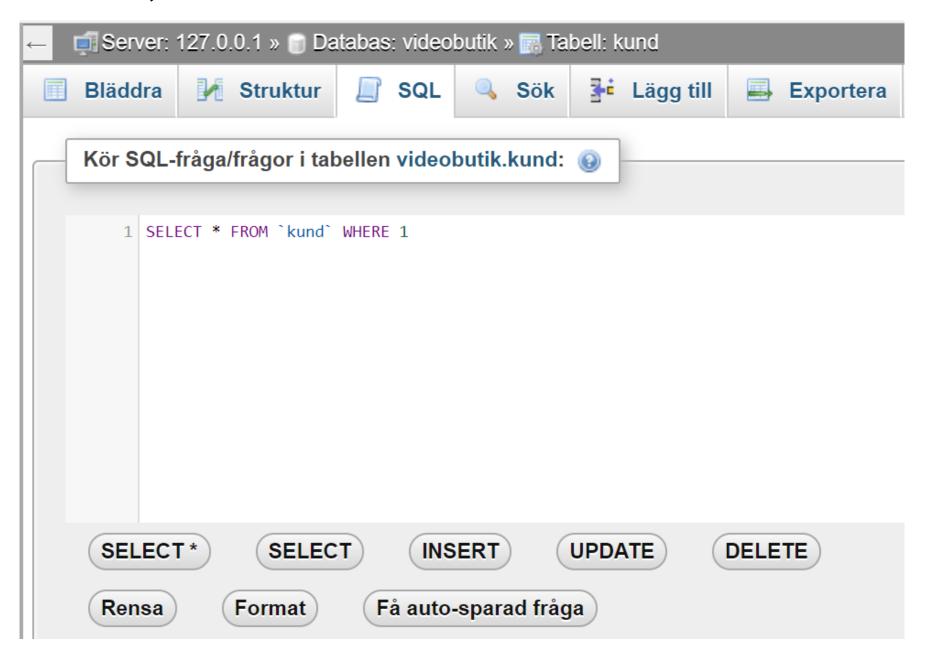
Format-specifika alternativ:

Uppdatera data när dublettnyckel hittas vid import (tillägg 'ON

Kolumnerna avslutas med: Ändra till Kolumner omges av: semikolon Specialtecken i fält föregås av: Rader avslutas med: auto

- Kolumnnamn:
- Avbryt inte vid INSERT-fel
- Använd nyckelordet LOCAL

KÖR SQL-FRÅGOR VIA PHPMYADMIN

-- Enkla frågor mot enstaka tabeller -- Visa alla kunder **SELECT** * **FROM** Kund; -- Visa alla filmer SELECT * FROM Film; -- Visa alla uthyrningar

SELECT * FROM Uthyrning;

```
-- Vilka olika filmer med "Mel Gibson"

-- i huvudrollen finns i databasen?

SELECT * FROM Film

WHERE Huvudroll = 'Mel Gibson'
```

```
-- Vilka alla filmer i kategorin Drama

SELECT * FROM Film

WHERE Kategori = 'Drama'
```

```
-- Vilka kunder bor i Stockholm?

SELECT * FROM Kund

WHERE Ort = 'Stockholm'

-- Vilka kunder bor inte i Stockholm?

SELECT * FROM Kund

WHERE Ort != 'Stockholm'
```

```
-- Vilka kunder bor på adresser som har
postnummer som börjar på 1?
SELECT * FROM Kund
WHERE postnummer LIKE '1%'
```

-- Vilka kunder bor adresser som har postnummer som inte börjar på 1?

SELECT * FROM Kund

WHERE postnummer NOT LIKE '1%'

- -- Visa ej återlämnade filmer.
- -- Alltså, vilka filmer finns ute hos kunderna!

```
SELECT * FROM Uthyrning
WHERE InDatum IS NULL;
```

```
-- Lägg till en ny uthyrning
-- Kundnummer 5 hyr ut film 10

INSERT INTO uthyrning

VALUES ('10', '5', CURRENT_TIMESTAMP, '')
```

-- Uppdatera kundnamn

```
UPDATE kund SET namn = 'Kalle Lindqvist'
WHERE kundnummer = 2
```

-- Ta bort en kund

DELETE FROM kund

WHERE kundnummer = 1

- -- Att koppla flera tabeller
- -- Join (Inner Join)

SELECT * FROM Kund, Uthyrning
WHERE kund.Kundnummer = Uthyrning.Kund

-- Visa några fält från olika tabeller **SELECT** Kund.Namn, Uthyrning.Film, Uthyrning.UtDatum Kund, Uthyrning FROM WHERE kund.Kundnummer = Uthyrning.Kund

- -- Använd Alias
- -- OBS! AS kan utelämnas!

```
SELECT K.Namn, U.Film, U.UtDatum
```

FROM Kund AS K, Uthyrning U

WHERE K.Kundnummer = U.Kund

- -- Visa ej återlämnade filmer.
- -- Visa kundnamnet och filmID.

SELECT K.Namn, U.Film, U.UtDatum

FROM Kund AS K, Uthyrning AS U

WHERE K.Kundnummer = U.Kund

AND U.InDatum IS NULL

- -- Visa ej återlämnade filmer.
- -- Visa Filmtitel och uthyrningsdatumet.
- -- Sortera efter uthyrningsdatumet

SELECT Film.Titel, Uthyrning.UtDatum
FROM Uthyrning, Film
WHERE InDatum IS NULL
AND Film.FilmID = Uthyrning.Film
ORDER BY UtDatum

- -- Visa ej återlämnade filmer.
- -- Visa Kundnamn, Filmtitel och uthyrningsdatumet.

SELECT K.Namn, F.Titel, U.UtDatum

FROM Film F, Kund K, Uthyrning U

WHERE K.Kundnummer = U.Kund

AND F.FilmID = U.Film

AND InDatum IS NULL

- -- Visa en lista på alla filmer som är ute
- -- Visa kundnamn och filmtitel
- -- Sortera efter kundnamnet

SELECT K.Namn, F.Titel

FROM Kund K, Film F, Uthyrning U

WHERE U.InDatum IS NULL

AND K.Kundnummer = U.Kund

AND F.FilmID = U.Film

ORDER BY K.Namn

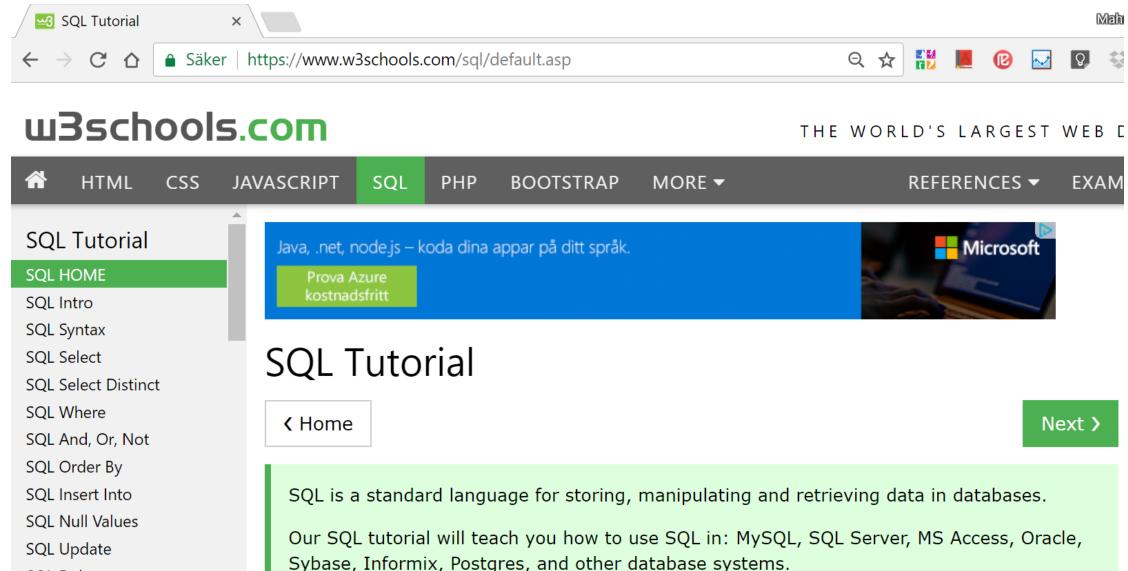
SKAPA EN WEBBSIDA SOM VISAR UTHYRDA FILMER DEL 1 — DATABASKOPPLINGAR OCH SQL

```
<body class="container">
<?php
$query = "SELECT K.Namn, F.Titel, U.UtDatum
FROM Kund K, Film F, Uthyrning U
WHERE U.InDatum IS NULL
AND K.Kundnummer = U.Kund
AND F.FilmID = U.Film
ORDER BY U.UtDatum";
$table = mysqli_query($connection,$query)
or die(mysqli_error($connection));
```

SKAPA EN WEBBSIDA SOM VISAR UTHYRDA FILMER Del 2 — Visa info i en tabell

```
echo "";
echo "KundFilmUthyrningsdatum";
while($row = $table->fetch assoc()): ?>
<?php echo $row['Namn'] ?> 
<?php echo $row['Titel'] ?>
<?php echo $row['UtDatum'] ?>
<?php endwhile; ?>
</body></html>
                                          71
```

LÄS SQL TUTORIAL PÅ https://www.w3schools.com/sql

SQL Delete